

15.

Bölüm

BÖBREK NAKLİ VE KANSER

Mustafa BOZKURT¹

GİRİŞ

Son dönem böbrek hastalarında nakil, periton diyalizi ve hemodiyalize göre sağladığı üstün hayat kalitesi ve sağkalım avantajıyla altın standart tedavi yöntemi olarak önerilmekte ve giderek daha sıklıkla yapılmaktadır. İyileşen cerrahi teknikler ve multidisipliner yaklaşım, işlem başarısını artırmış ve bu durum nakil endikasyonlarını da genişleterek yaşayan nakilli hasta havuzunu da büyütüştür. 2003'ten 2017'ye tüm dünyada total nakil sıklığı 2 katına çıkmıştır (1). Bununla beraber, uzun süreli immünsüpresyon, artan sağkalım ve artan sağkalımın sonucu olarak yaşlanma, nakilli hasta popülasyonunda kanser riskini genel popülasyona göre artırmıştır. Böbrek nakilli kadınlarda, de novo kanser riski genel popülasyona göre 2.56 kat, erkeklerde ise 3.19 kat artmıştır (2). Bu özel hasta grubunun onkolojik tedavisi de özellikler barındırmaktadır. Yine bu özel hasta grubunun sadece onkolojik tedavisi değil, nakil adayının ve ayrıca donör aday(lar)ının da onkolojik taraması gerekli olup bu yönleriyle medikolegal açıdan da özellikler barındırır. Donörden kanser transmisyonu ihtimali oldukça düşük (2/10.000 nakil) olmakla birlikte sıfır değildir. Efektif replasman tedavileri sayesinde nakil listesinde bekleyen hasta sayısı artmakta, fakat buna rağmen kısıtlı donör sayısı nedeniyle bekleme süreleri de giderek artmaktadır. Son dönem böbrek hastalığında genel popülasyona göre zaten artmış olan kanser riski, uzayan bekleme süreleri nedeniyle ayrıca önem kazanmaktadır. Yine daha önceden kanser tanısı almış hastanın nüks riski veya nakil sonrası immünsüpresyon nedeniyle nüks edeceği düşüncesi bekleme listesine alınmalarına engel olabilmektedir.

¹ Uzman doktor, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Tıbbi Onkoloji B.D.
bozkurtmster@gmail.com

Anahtar Kelimeler: böbrek nakli, kanser

KAYNAKLAR

1. De Bruyn P, Van Gestel D, Ost P, Kruse V, Brochez L, Van Vlierberghe H, et al. Immune checkpoint blockade for organ transplant patients with advanced cancer: how far can we go? *Curr Opin Oncol.* 2019;31(2):54-64. Epub 2019/01/30. doi: 10.1097/cco.0000000000000505. PubMed PMID: 30694841.
2. Park B, Yoon J, Choi D, Kim HJ, Jung YK, Kwon OJ, et al. De novo cancer incidence after kidney and liver transplantation: Results from a nationwide population based data. *Sci Rep.* 2019;9(1):17202. Epub 2019/11/22. doi: 10.1038/s41598-019-53163-9. PubMed PMID: 31748582; PubMed Central PMCID: PMC686238.
3. Lowe D, Daga S, Briggs D, Khovanova N, Mitchell D, Higgins R, et al. Meeting report: 3rd international transplant conference: how much risk can you take? *Int J Immunogenet.* 2015;42(2):59-68. Epub 2015/02/17. doi: 10.1111/iji.12184. PubMed PMID: 25684274.
4. Myron Kauffman H, McBride MA, Cherikh WS, Spain PC, Marks WH, Roza AM. Transplant tumor registry: donor related malignancies. *Transplantation.* 2002;74(3):358-62. Epub 2002/08/15. doi: 10.1097/00007890-200208150-00011. PubMed PMID: 12177614.
5. Baudoux TER, Gastaldello K, Rorive S, Hamade A, Broeders N, Nortier JL. Donor Cancer Transmission in Kidney Transplantation. *Kidney Int Rep.* 2. United States2017. p. 134-7.
6. Kauffman HM, Cherikh WS, McBride MA, Cheng Y, Hanto DW. Deceased donors with a past history of malignancy: an organ procurement and transplantation network/united network for organ sharing update. *Transplantation.* 2007;84(2):272-4. Epub 2007/08/02. doi: 10.1097/01.tp.0000267919.93425.fb. PubMed PMID: 17667822.
7. Desai R, Collett D, Watson CJ, Johnson P, Evans T, Neuberger J. Estimated risk of cancer transmission from organ donor to graft recipient in a national transplantation registry. *Br J Surg.* 2014;101(7):768-74. Epub 2014/04/29. doi: 10.1002/bjs.9460. PubMed PMID: 24771410.
8. Warrens AN, Birch R, Collett D, Daraktchiev M, Dark JH, Galea G, et al. Advising potential recipients on the use of organs from donors with primary central nervous system tumors. *Transplantation.* 2012;93(4):348-53. Epub 2012/01/20. doi: 10.1097/TP.0b013e31823f7f47. PubMed PMID: 22258288.
9. Watschinger B, Budde K, Crespo M, Heemann U, Hilbrands L, Maggiore U, et al. Pre-existing malignancies in renal transplant candidates-time to reconsider waiting times. *Nephrol Dial Transplant.* 2019;34(8):1292-300. Epub 2019/03/05. doi: 10.1093/ndt/gfz026. PubMed PMID: 30830155.
10. Abramowicz D, Cochat P, Claas FH, Heemann U, Pascual J, Dudley C, et al. European Renal Best Practice Guideline on kidney donor and recipient evaluation and perioperative care. *Nephrol Dial Transplant.* 2015;30(11):1790-7. Epub 2014/07/11. doi: 10.1093/ndt/gfu216. PubMed PMID: 25007790.
11. Abramowicz D, Hazzan M, Maggiore U, Peruzzi L, Cochat P, Oberbauer R, et al. Does pre-emptive transplantation versus post start of dialysis transplantation with a kidney from a living donor improve outcomes after transplantation? A systematic literature review and position statement by the Descartes Working Group and ERBP. *Nephrol Dial Transplant.* 2016;31(5):691-7. Epub 2015/11/15. doi: 10.1093/ndt/gfv378. PubMed PMID: 26567249.
12. Butler AM, Olshan AF, Kshirsagar AV, Edwards JK, Nielsen ME, Wheeler SB, et al. Cancer incidence among US Medicare ESRD patients receiving hemodialysis, 1996-2009. *Am J Kidney Dis.* 2015;65(5):763-72. Epub 2015/02/11. doi: 10.1053/j.ajkd.2014.12.013. PubMed PMID: 25662835; PubMed Central PMCID: PMC4924349.
13. Acuna SA, Huang JW, Dossa F, Shah PS, Kim SJ, Baxter NN. Cancer recurrence after solid organ transplantation: A systematic review and meta-analysis. *Transplant Rev (Orlando).* 2017;31(4):240-8. Epub 2017/09/05. doi: 10.1016/j.trre.2017.08.003. PubMed PMID: 28867291.
14. Acuna SA, Sutradhar R, Kim SJ, Baxter NN. Solid Organ Transplantation in Patients With

Preexisting Malignancies in Remission: A Propensity Score Matched Cohort Study. Transplantation. 2018;102(7):1156-64. Epub 2018/03/21. doi: 10.1097/tp.0000000000002178. PubMed PMID: 29557910.

15. Farrugia D, Mahboob S, Cheshire J, Begaj I, Khosla S, Ray D, et al. Malignancy-related mortality following kidney transplantation is common. Kidney Int. 2014;85(6):1395-403. Epub 2013/11/22. doi: 10.1038/ki.2013.458. PubMed PMID: 24257690.